

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-03-17

Närvarande: F.d. justitieråden Leif Thorsson och Lennart Hamberg samt justitierådet Anita Saldén Enérus.

Omarbetade miljöbalksbestämmelser med anledning av EU:s kemikalielagstiftning

Enligt en lagrådsremiss den 10 mars 2016 (Miljö- och energidepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i miljöbalken.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Susanne Classon och rättssakkunnige Henrik Jonsson.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I remissen föreslås ändringar i miljöbalken med anledning av regleringen i EU-förordningar: om bekämpningsmedel (biocidprodukter och växtskyddsmedel), om klassificering och märkning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen) samt om fluorerade växthusgaser.

Regeringen beslutade den 12 mars 2015 lagrådsremissen Miljöbalken och EU:s kemikalielagstiftning, som innehöll förslag till ändringar i 14, 21 och 29 kap. miljöbalken med anledning av EU:s biocid- och växtskyddsmedelsförordningar samt CLP-förordningen. I sitt yttrande den 27 mars 2015 uppehöll sig Lagrådet vid tekniken för hänvisning till EU-förordningarna, som i enlighet med vad som angetts i Gröna boken, Riktlinjer för författningsskrivning (Ds 2014:1), utformats som statiska hänvisningar, medan den då gällande ordningen i balken innehöll dynamiska hänvisningar. Lagrådet förordade för ett visst fall att dynamisk hänvisning borde behållas och för flera fall av statiska hänvisningar, som utformats på skiftande sätt, att de borde göras med samma teknik eller i vart fall att skillnader borde motiveras.

Som Lagrådet framhållit i yttrandet Ändringar i lagen om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler den 15 mars 2016, ligger det i öppen dag att hänvisningar till EU-rättsakter aktualiseras i en komplex rättslig miljö och i så många olika situationer att det inte är möjligt att ge uttömmande anvisningar om valet av hänvisningsteknik. (Jfr till detta exempelvis Petter Asp, EU & straffrätten, 2002, s. 286 ff. men jfr även Lagrådets yttrande den 1 december 2011 Straff för överträdelse av EU-regler om kemikalier.)

För att regleringen ska bli tydlig bör en konsekvensanalys göras vid valet av hänvisningsteknik och redovisas för var och en av de hänvisningar som görs. Särskilt bör det belysas hur det nationella regelsystemet faktiskt ändras genom hänvisningen och hur ändringar av rättsakten kan komma att påverka den nationella regleringen. Det sagda innebär att det ofta finns anledning att undvika att genom definitioner koppla rättsakten i en viss angiven lydelse till olika författningsbestämmelser, alltså statiska hänvisningar.

Den nu föreliggande remissen innehåller dels de ändringar som föreslogs i 2015 års remiss, dock med vissa förändringar, dels ytterligare ändringar i 29 kap. miljöbalken som rör fluorerade växthusgaser. Förslagen innehåller nu genomgående dynamiska hänvisningar till de ifrågavarande förordningarna. Denna förändring motiveras flerstädes i remissen. Det anges t.ex. i den allmänna motiveringen (avsnitt 9) att hänvisningarna i straffbestämmelserna bör vara dynamiska för att säkerställa att ändringar i biocidförordningen får genomslag vid tillämpningen av straffbestämmelserna, och det sägs vidare att den tekniken innebär en tillräcklig avgränsning av straffbestämmelsens räckvidd om den kombineras med en ram inom vilken det straffbara området anges.

Lagrådet saknar anledning att på nytt granska de förslag som 2015 års remiss innehöll men har inte någon erinran mot de ändringar däri som den föreliggande remissen innehåller eller de tillägg som föranleds av den nya förordningen om fluorerade växthusgaser.